

Rakov

Kraj: Olomoucký

Správní obvod: Hranice

Nadmořská výška: 325 m n. m.

Počet obyvatel: 405

Adresa URL: www.rakov.cz

Okres: Přerov

GPS souřadnice: 49.491704N, 17.707768E

První pís. zmínka: 1371 (651 let)

PSČ: 753 54

Historie obce Rakov

Tato malá vesnička od pradávna nese jméno podle raků, kteří se zde vyskytovali v hojném počtu. Říkalo se jí tedy Rakové. V roce 1371 se uvádí Racowe, 1447 Rakowe, 1718 pak Rakow. Od roku 1872 je již uváděn dodnes užívaný název Rakov. Počátky osady Rakov nepochybně souvisejí se slovanskou kolonizací „Záhoří“. Nejstarší písemné doklady o existenci obce pochází z roku 1371, kdy prodal Jan z Dobrotic Rakov společně s Paršovicemi a Valšovicemi pánu Vokovi z Kravař. Tím se obec stala součástí rozsáhlého helfštýnského panství. V roce 1374 dostal v držení helfštýnské panství pan Lacek, který byl osobním přítelem Jana Husa. S tímto majitelem přišlo na Záhoří také husitství. Poslední pobělohorský držitel panství byl Jiří Bruntálský. Po bitvě na Bílé hoře dne 16.dubna 1622 bylo celé panství darováno olomouckému biskupovi Františku kardinálu Ditrichštejnovi. Tím současně s panstvím nastal zlom také obce Rakov. Obec se dostala do rukou cizích vrchností a bylo nařízeno celému helfštýnskému panství, aby jej opustili všichni nekatoličtí duchovní. K obrácení na katolictví bylo na helfštýnské i sousední hranické panství posláno vojsko, které mělo setrvat tak dlouho, dokud veškerý lid na katolictví nepřestoupí. Za feudalismu museli osadníci těžce pracovat na panských polích, na údržbě rybníků, na kácení dřeva a jeho přepravě na panské dvory. Museli navíc pravidelně šlechtě odvádět daně a desátky. Revoluční rok 1848 definitivně skoncoval s feudální minulostí Rakova. Novou nadřazenou složkou Rakova se stalo okresní hejtmánství v Hranicích. V roce 1849 umožnil rakovským obecní zákon zvolit si starostu obce. Tehdejší osada Rakov měla 33 domů sestavených do trojúhelníku. Jeden vrchol směřoval k severovýchodu a to mezi usedlostmi č.1, č. 34 (zabráni). Druhý vrchol končil mezi domy č.10 a 9 (vrchbrána). Třetí úhel byl v místech dnešních domů č.25 a č.14 (dolní brána). Na každém vstupu do osady byla vybudována brána, která se na noc zamykala a chránila tak místní obyvatele před nepřáteli. Před každým vstupem byl umístěn kříž opatřený nápisem „Buď vítán, kdo s dobrým úmyslem přicházíš“. Dodnes jsou v těchto místech kříže dominantou obce, pouze původní nápisy se nedochovaly. Tehdejší chalupy byly roubené z tesaného dřeva zastřešené doškem šindelem a břidlicí. Později se domy stavěly z blátěných nepálených cihel tzv. vepřovic. Před každým stavením byl vykopán důl na zadržování dešťové vody pro případ požáru. Cesty byly travnaté a blátivé. Důležitá polní cesta byla od západní brány k lesu. Tudy se totiž dováželo stavební a palivové dřevo. Navíc se stala spojovacím článkem s hradem Helfštýnem a městem Lipníkem. O vzdělání rakovských dědů bylo postaráno zprvu ve škole v Paršovicích, kde je vyučoval pan řídící Vašíček. Později si však obyvatelé snažili postavit školu vlastní. Odkoupili tedy grunt č.28 od sedláka Krutila, který do základu rozebrali a na jeho místě vystavili budovu novou. Zde se začalo vyučovat v roce 1883. Pro velký počet dětí musela být škola rozšířena o dvojtřídní nadstavbu. Stalo se tak asi o třicet let později. Ani naše víska

nebyla v minulosti ušetřena škod způsobených ničícími požáry likvidující výsledky lidského snažení. Občané se tedy rozhodli uspořádat finanční sbírku pro zakoupení hasících prostředků. Společně s obecním úřadem tak bylo učiněno a dne 3. prosince 1893 byl založen sbor požárních hasičů. Životně důležitý prvek pro lidstvo je odjakživa voda. Vody bylo v Rakově vždy nedostatek i přesto, že byl v obci v roce 1898 vybudován vodovod panem Kunzem z Hranic. Součástí vodovodu byl větrný motor v prameništi Vrbůvka odkud byla voda tlačena do rezervoáru na Janičkově zahradě. Voda však musela být ještě dovážena koňskými a kravskými povozy v dřevěných nádobách z Dolních Nětčic. Dlouholetý nedostatek životadárné tekutiny byl vyřešen až za téměř sedmdesát let vybudováním skupinového vodovodu „Záhoří“. Od roku 1900 měl Rakov 73 domů, roku 1930 už dokonce 83 domů a 463 obyvatel. Většina obyvatel se živila doma. Mladí lidé odcházeli za prací do továren a jiných podniků. Hodně občanů se živilo melioračními pracemi, které v místním okolí započaly v roce 1903. Nádenickou prací si u sedláků přivydělávali chalupníci, občas jim také byli nuceni pomáhat za formanku. Mimo obec tehdy pracovalo jen málo lidí, protože se těžko docházelo do vzdáleného města a dopravních prostředků zprvu mnoho nebylo. Nebylo tak žádnou slastí putovat každý den za prací přes dvě hodiny pěšky s uzlíkem po boku v němž býval často jen suchý chléb s bandaskou černé kávy - žitovky. Až v roce 1924 nastal obrat k lepšímu, kdy si téměř všichni lidé začali kupovat na splátky svá první kola. Teprve pak byla cesta za výdělkem jednodušší. Užívali je všichni zedníci, stolaři, truhláři, a pomocní dělníci. V té době působilo v rakově několik soukromých podnikatelů: 2 hostince, 1 řezník, 4 kováři, 2 obchodníci, 1 obuvník, 2 krejčí a 1 bednář. Všichni měli ke své živnosti pole a drobné hospodářství, protože sama živnost by je jen s těží užívala. Velký boj byl sveden při elektrifikaci vesnice. Velký bojovník za elektrickou energii byl tehdejší starosta Antonín Kučera. Jemu se taky podařilo, aby byla obec 13. června 1928 poprvé osvětlena elektrickým proudem. I přesto, že obec Rakov prošla několika set-letou historií, nikdy nebyla pro obyčejné obyvatele jednoduchá. Vždy byly velké životní rozdíly mezi vrstvami obyvatel, věřme tedy, že v novodobé historii se tyto rozdíly budou zmenšovat a také obec Rakov bude dále jen vzkvétat.

